

ODWŁOCZYĆ (43) *vb impf*

Pierwsze o jasne. ◇ *W inf* -włó- (4), -wło- (2) (4:2). ◇ *W imp wahania.* ◇ *W pozostałych formach* -włó- (7), -wło- (1); -włó- *PudłFr*, -włó- : -wło- *Mącz* (6:1).

inf odwłóczyć (11). ◇ *praes 1 sg* odwłóczę (6). ◇ *2 sg* odwłóczysz (2). ◇ *3 sg* odwłóczy (4). ◇ *1 pl* odwłócz(e)m (1). ◇ *praet 3 sg m* odwłóczył (7). *f* odwłóczyła (1). ◇ *imp 2 sg* odwłócz (4); -ócz (1) *KochPs*, -ocz (1) *Mącz*, -(o)cz (2). ◇ *3 sg* niechaj odwłóczy (1). ◇ *2 pl* odwłóczcie (1). ◇ [*con 3 pl m pers by* odwłóczyli.] ◇ *impers con by* odwłócz(o)no (1). ◇ *part praes act* odwłócząc (4).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVII(XVIII) – XVIII w. s.v. odwlec.

Odkładać na inny termin, odraczać; opóźniać; extrahere Mącz, Modrz; comperendinare, differre Mącz, Cn; tardare PolAnt; distingere, distrahere, nectere moras, perendinare, protendere, protrahere, removere, trahere (moram) Mącz (43) : A tak moy pánie [...] iuż nieodwłócz á nieopullfczay mię *RejPs* 52; *Diar* 68; *Trahere moram, Miefzkác/ odwłóczyć. Mącz* 233a; *Nectere moras, Miefzkác długo/ odwłócić/ przewłoki czinić. Mącz* 244a, 88c, 233b, 445d, 460c, 461d, 462a; iuż się [...] niech wefeli/ [...] á niechay dáley nieodwłóczy. *SkarŻyw* 150; Y chciał to vczynić/ lecz inney rády flucháiąc odwłóczył. *SkarŻyw* 309, 135; Nie odwłócz Pánie/ á rácz mnie rátować *GrabowSet Q3v*.

odwłóczyć czego (3): A odwłóczyłz mu karania Aż do lepszego vznania *RejJóz* H8v; ácz im kęs odwłóczył wyfluchánia swoiego *RejPos* 75v. *Cf* »długo odwłóczyć«.

odwłóczyć co (12): Krol tę rzecz odwłóczył *BielKron* 405v, 405v; *Echinus parturiens cunctanter vel, Echinus partum differt, S swoyą wietłżá szkodą tę rzecz odwłóczy. Mącz* 99b; *distingere pacem, Odwłócić poştánowienie pokoyu. Mącz* 447c; my rány y ciężkie grzechow choroby máiąc/ do lekárftwá ochotni nie iestefmy. y owłzem ie odwłóczem częłto *SkarŻyw* 112; *WujNT* 529; Gdy się ná kogo przegraża/ długo to czyni y odwłóczy káránie *SkarKaz* 3a. *Cf* »odwłóczyć co jak długo, «czas odwłóczyć«, »długo odwłóczyć«.

odwłóczyć co jak długo (2): vczynił tę wftawę/ áby karánie złoczyńców áż przez trzydzieści dni odwłóczono? *ModrzBaz* 80; Bog nie kazał zátrzymać zapłáty robotnikowi y przez iedną noc: á łamby iá miał tak wiele lat odwłóczyć? *SkarKaz* 635b.

odwłóczyć czego (po przeczeniu) (5): Nieodwłócz/ proszę/ pomocy swoiéy. *KochPs* 60; á iuż dáley popráwy swey nieodwłóćcie. *SkarŻyw* 510. *Cf* »na długi czas odwłóczyć«, »czasu nie odwłócząc«, »długo odwłóczyć«.

odwłóczyć do kiedy (4): *RejJóz* H8v; Krol tę rzecz odwłóczył do pewnieyższego wywiedzenia. *BielKron* 405v. *Cf* »do czasu odwłóczyć«, »do roku odwłóczyć«.

Ze zdaniem dopełnieniowym zaprzeczonym (1): Ieflibyś co poślubił Pánu Bogu twemu/ thedy nie małz odwłóczyć ábyś tego oddać nie miał *BibRadz Deut* 23/21.

Zwroty: »czas, do [jakiego] czasu, na długi czas [co a. czego] odwłóczyć« (1:1:1): A jeřliby nam chcieli jaká preskrypcyjá [...] ten czas sami odwłóczyć [...], tedy tym nas žádną miarą przycisnąć nie mogą. *Diar* 48, 47; *Ne cadat tuus adventus in alienissimum tempus. Nie odwłócz ná długi czas twego priyázdu [!]. Mącz* 29a.

»czasu nie odwłócząc« = *natychmiast (1):* cżału nie odwłócząc/ Náwet choćiay y w drodze/ chćiey tę fprawę záczać. *PaxLiz* E3.

»długo odwłoczyć« [w tym: co (1), czego (1), czego (poprzecze) (1)] (5): nierącz długo rátunku fwego odemnie odwłoczyć. *RejPs* 102v; Y nye dla czego inłłego thák długo odwłoczył yedno iż nychcyał *GliczKsiąż* O8v; przecż Pan ták długo odwłoczi wípomożenie wiernemu. *LubPs* D marg, Fv marg; *PudłFr* 62.

»dzień za dzień, rok od roku [czemu], do roku odwłoczyć« = *extrahere in annum Mącz* [szyk zmienny] (2:1:1): *Procrastino*, *Recrastino*, *Odwłoczę* dzień zá dzień. *Mącz* 67b, 348c, 462a; rok od roku odwłoczył zapłácie. *BielKron* 15.

praw. [»prawo odwłoczyć« = *odraczać sprawę sądową; ampliare a. protelare a. transferre causam, ampliare rem, comperendinare reum, diffindere a. diffundere diem, dimittere illo die quaestionem, dirimere tempus, traicere negotium ad novos magistratus* Cn: áby też żonámi gárdzili [...]/ o Bogá niedbali/ nas pilni byli/ práwá odłwoczyli [!]/ vbogimi gárdzili *PostępekPrCzart* 72v.]

a. *Przedłużyć trwanie* [co do kiedy] (1) : A owi iáko się wymowią ktorzy noc ná wieczorzách trawią? do pułnocy ie odwłoczząc *SkarKaz* 609b.

b. *Zwodzić, zbywać, każąc przyjść kiedy indziej* [kogo] (1) :

Zwrot: »odwłoczyć ode dnia do dnia« (1): Po kilku dni/ vpominał się srebrá Bifikup/ á on go odwłoczył odedniá do dniá/ mowiąc: mam iefzcze mieć goście/ poczekay/ będziez miał fwe. *SkarŻyw* 455.

Synonimy cf ODWŁACZAĆ.

Formacje współrdzenne cf 1.WLEC.

Cf **NIEODWŁOCZONY, ODWŁOCZENIE**